

Zöldike

Hosszú volt az előző év, a sok változás kimerítette Gábort. Nagyon szívt a Zebegényi friss levegőből és végignézett zöldellő kertjén. Megérte ezért az érzésért annyit dolgozni. Élete addigi legizgalmasabb pár hónapján volt túl. A közös építés összehozta a családot, a kertészkedés pedig mindenki kedvenc elfoglaltságává vált. Szerette a kis házikóját, és élvezte, hogy saját magának termeli az ennivalóját. Számára mindig fontos volt a fenntarthatóság, így elégedettséggel töltötte el, hogy itt folytatott életmódjával hozzájárult ahhoz, hogy kevesebb szennyezés keletkezzen a Földön.

A kertjében sétálgatva visszagondolt arra, hogy milyen volt a kis házán ötletelni, és a családnak előadni terveit.

Ötletelés

A tervezés elején Gábor fenntartható és energiatudatos ház kialakítására törekedett. Egy ház önmagában nem lehet fenntartható, ha a benne élők nem folytatnak tudatos életmódot. Összeszedte mit kell tennie, ahhoz, hogy ő maga jobban odafigyelve, kevesebb pazarlással éljen. Néhány dologban kompromisszumot kell majd kötnie a cél érdekében, de ezt nem bánta.

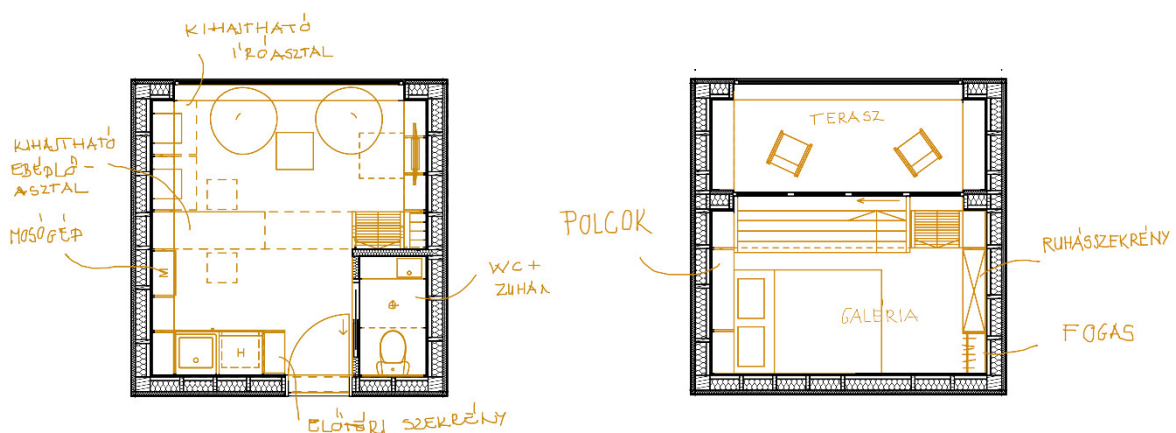
A terv központjában a kert lenne. Úgy tud a környezetre leginkább odafigyelni, ha helyi alapanyagokat használ, minél ritkábban megy boltba, veszi meg a külföldről, távoli helyekről importált árukat. Saját magának fogja megtermelni a zöldségeit! A kert két részre osztja, a

felső részben a zöldségek és apró ültetvényei lesznek. Az alsó kertben inkább pár fát helyez el és gyümölcsöt termeszt. A telek érdekes szintugrásos részben helyezné el a kis alapterületű toronyszerű pavilont.

Magát a kuckót természetes anyagokból gondolta elkészíteni. Úgy érezte, az a valódi ökotudatosság, ha helyi építőanyagokból építi meg a házát. Egy favázás toronyszerű épületet képzelt el, amely egyik oldalával a gyönyörű panoráma felé nyit.

Számára a természetközeli életmód és anyaghasználat jelentette az igazi környezettudatosságot. Az okos házak valahogy mindig kettős érzetet váltottak ki belőle. Nem érezte, hogy környezetbarát lenne egy olyan épület, amelynek a lelke a gépészet. Sokszor a gépek előállítás, helyszínre szállítása több energiát igényel, mint amennyit rövid élettartamuk alatt elő tudnak állítani. Így ezek sok szempontból akár környezetszennyezőbbek is lehetnek, mint gondolnánk. Nem beszélve a tönkremenetelük után számított lebomlási idejükről, és az újra felhasználásukról. Úgy gondolta, hogy olyan életmódot kéne az embereknek folytatnia, amivel nem teszik tönkre a következő generációk lehetőségeit, és ennek a megoldását nem a fenntartható fejlődésben, hanem a fenntartható visszavonulásban látta.

Elkezdte felskiccelni az elképzeléseit. Apró, kompakt bútorokkal berendezett házról álmódott. Elemelte a földtől, hogy alatta egy jól leárnyékolt terasz alakuljon ki, amely kiváló családi összejövetelekre. A tornyot a telken elhelyezkedő szintugrás mentén helyezte el. Így a telek felső részéből lehet a kabint megközelíteni. Egy külső lépcsőn át, vagy akár az építményből is le lehet menni a teraszra, a nappaliból nyíló földszintfeljáró létrán keresztül.

A ház belsőterét egészen egyszerűen képzelte el. A bejárati kis előtérből nyílna a fürdőszoba. Mivel nagyon kis helyen kell elférni, a fürdőt minél kisebbre szeretne volna összehúzni. Nincs külön zuhanyfülke, de a WC-mosdó helyiségben lehet zuhanyozni.

A bejárat másik oldalán egy kis lehajtható asztallal kiegészülő minikonyha lenne. A vizes helyiségek felett található egy alvógaléria, kétszemélyes matraccal. A kicsi, de annál praktikusabb elrendezésű nappaliban egy kihajtható íróasztalon kívül csak egy tv-t és ülóbútort szeretne elhelyezni. A nappaliból gyönyörű kilátás nyílik a Dunára és a Pilisi hegyekre. Innen egy kis létrán lenne megközelíthető a galéria, majd a galériáról tovább haladva fél szint eltolással ki lehetne jutni egy felső teraszra, amiről egy reggeli kávé mellett élvezhető a friss levegő.

Okosnak kell lennie, nem automatizálnak, de okosnak. Gábor ekkor elkezdte gondosan felmérni a téli és nyári igényeket. „Átalakíthatónak kell lennie” jutott elhatározásra magában. Egy évszakokhoz alkalmazkodó „zöld” ház, amely mindig az adott körülményekhez alkalmazkodik. Készített magának egy listát az évszakok igényeiről.

Nyár

A panorámára néző hatalmas üvegfal nagyon tetszett Gábornak. De sajnos nyáron ez a felület fel tud melegedni. Legjobb lenne, ha ilyenkor ezt az üvegfelületet le lehetne árnyékolni, hogy ne legyen a házból teljesen üvegház. A nyáron termő gyümölcsöket és zöldségeket is tárolni kell valahol, meg öntözni is azokat. Erre az esővíz összegyűjtésre tűnt a megfelelő megoldásnak. Ha a ház tetejéről lefolyó vizet tudná gyűjteni, azzal megoldható lenne a locsolás, és esetleg a WC öblítése is.

Tél

Télen a ház lehűlése és a megfelelő hőmérséklet megtartása jelent majd kihívást, főleg az ablak felőli oldalon. Napközben ilyenkor a beszűrődő sugarak valamennyit melegítenek a házon, de este csak a hideg kúszna be az ablakokon át. Meg jó lenne az ilyenkor a házat érő sugárzást valahogy hasznosítani.

Tavaszi és őszi

A két évszak, amikor megfelelő hőmérséklet van. Ilyenkor lehet a termesztésre fókuszálni. Ezek után a termést tárolni kellene valahol, amire szintén választ kell adnia házikójának.

Gábor még sokat ötletelt skiccpauszai felett. Éjszakázott és gyártotta, tökéletesítette a koncepció tervet, hogy a családi zsűri elfogadja, és megépülhessen álmai mini otthona.

Családi kupaktanács

A nagy tervezés után Gábor fáradtan ébredt, rápillantott az órájára és konstataálta, hogy egy - két órával többet aludt a kelleténél. Még rendeznie kellett a papírjait, hogy a családi zsűri elé ki tudjon állni. Izgult picit, a szíve a torkában dobogott, amikor kiállt és előadta tervét.

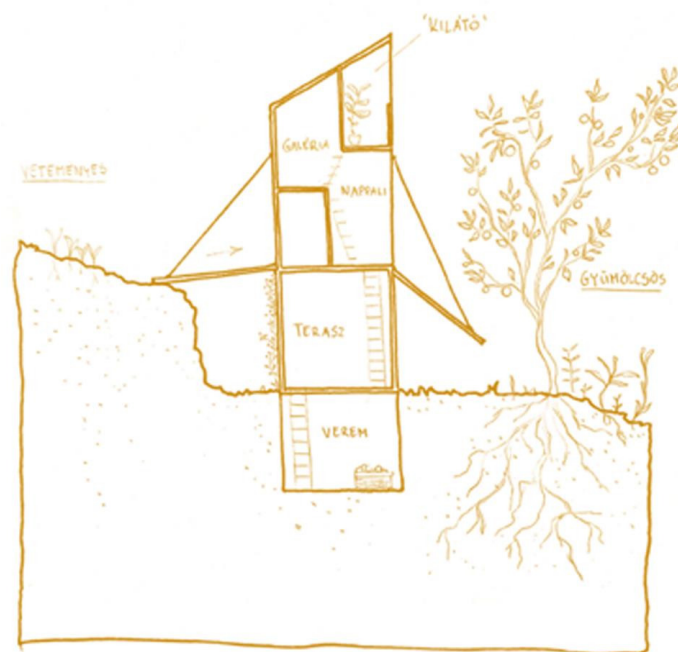
Felvázolta a fenntarthatóságról szóló gondolatát és az évszakokkal kapcsolatos problémáit. Lerajzolta és megmutatta alaprajzának elrendezését, majd a terv egyik alap gondolatához ért.

„Mozgathatóság” - mondta. „Az alsó terasz mellé felhúzható falakat alakítanék ki. Olyan lenne, mint egy régi vár hídja. Ez megoldaná az évszakokhoz való alkalmazkodást.” - előre lépett és felskiccelte az ajtóra tűzött skiccpauszra ábráját.” Látjátok? Ezek az elemek becsukott állapotban a teraszt lehatárolják, ami télen jól jön. Ekkor a terasz egy zárt, temperált, de nem fűtött térré válik, ahol pulcsiban, kabátban összeülhet a család. Még a fagyra érzékeny növényeket is be lehet ilyenkor ide telepíteni. Mivel az oldalsó elemek hideg időben zárva vannak ezt az alsó teraszt ilyenkor a nappali alján nyíló földszintfeljáró létrán lehetne megközelíteni.” - mondta és a kezében lévő hurkapácával rábökött az ábrán a létra helyére. Nagyon belelendült az előadásba, úgy érezte magát, mint egy tanár az óráján. Előkapta a következő skiccpauszt és felakasztotta az ajtóra az előző fölé. „Tavasszal és ősszel ezek a határoló falak felhúzhatók, ilyenkor a ház oszlopaire merőlegesen állnak, ezzel nagyobb fedett-nyitott teraszt lehet képezni a ház alatt. Ez pont alkalmas a sütögetésekre és bográcsozásokra, amit úgy szeret a család” - hadarta gyorsan, majd a nyári ábrára tért. „Nyáron a mozgatható elemek teljesen felhajthatóak lennének. Mint látjátok, az elemek magassága megegyezik a ház

ablakfelületének magasságával, ha felhajtjuk, akkor pont árnyékolja a hatalmas Dunára néző üvegfelületet.” - mutatott rá a képre.

Gábor öccse ekkor jelentkezett. „És miből lenne ez a mozgatható elem? Hogyan képzeljük el?”

Gábor skiccpausz kupacai között kutatva válaszolt - „Ez egy nagyon jó kérdés, már majdnem elfelejtettem megemlíteni, de itt van, mindjárt meg is találom!” - az asztalról egy gyűrött, kis skiccpauszt vett elő, majd kiegyenesítette. „Úgy képzeltem el, hogy egy fa keret lenne, merevítéssel persze, a keretszerkezet között árnyékoló lamellákkal. Ezeket a lamellákat vasalattal látnánk el, így télen, amikor az elemek zárva vannak, akkor is megoldható a benapozás, illetve a kiszellőztetés.” - válaszolta lelkesen és körbeadta a skiccét.

„De nem is ez a lényeg!” - folytatta. „Mint látjátok, a házam oldalai jól alkalmazkodnak a környezethez, de a ház megközelítéséről még nem esett szó. Ahogy itt szerény ábrámon látszik a domb mellett helyeztem el a házikómat Tudjátok, a kis domb, ahol gyerek korunkban olyan sokszor szánkóztunk. Ahogy látjátok, a torony három oldalán működik a tárogatás, mintha egy kis madárka lenne, ám a negyedik oldalon, a domb felől nyílik a bejárat. A tárogatást itt is szeretném folytatni, csak fordítva. Ha a házban vagyunk és ki be akarunk járni akkor ezen az oldalon egy leengedhető hídon lehetne megközelíteni. Ezt a híd-rámpát nem mozgatónk olyan sokszor, de ha hosszabb időre elutaznánk, fel lehetne hajtani és akkor a ház teljesen bezár.” - elmosolyodott, majd így folytatta. „Tényleg olyan, mint egy szárnyát tárogató madárka, ezért is neveztem el Zöldikének. Tudjátok, így hívják azt a kis madarat meg azt a növényt. Eleinte az

egészet egy üvegháznak képzeltem, tele növényvel, aztán gondoltam, hogy a kertre fókuszálnék jobban, és a ház maga csak egy madárka lenne lábakon ebben a nagy kertben.”

Gábor lelkesen folytatta prezentációját a családjának az elképzeléseiről „Talán még a növényekről nem is esett annyi szó. Minden évszakban szezonális zöldségeket termelnék, tavasszal a zsenge zöldeket, lenne egy kis fűszerkertem a ház mellett, a telek dombját meg sziklakertté alakítanám. A telek fenti részén, ami fényárban úszik, ültetném a zöldségeimet. Tavasszal érik a retek, borsó, zöldhagyma és persze a sóskát, spenótot is nagyon szeretem. Nyáron bab, krumpli, hagyma és a gyümölcsök, ezeket a kis fás-bokros növényeket a kerítés mentén helyezném el. Legszívesebben az utcafronton sem csinálnék igazi kerítést, inkább futónövényvel vagy szőlővel határolnám le a kertet. Tudjátok, hogy mindig imádtam kertészkedni, mami is sokat tanított. Átjöhetnétek sokszor és kertészkedhetnénk együtt.” - csillogott a szeme, miközben lelkesen előadta terveit.

„A terményeket meg ugye tárolni kéne valahol” - jutott el a következő gondolatig.” Azt gondoltam, hogy a terasz alatt csinálhatnánk egy vermet” - vázolta fel az ötletét. „Sok helyen található verem, és a zöldségek tárolására ez megfelelő tér. A földben mindig hidegebb hőmérséklet biztosítható, így sokáig el lehetne őket raktározni. Ide is egy létrán keresztül gondoltam a lejutást. A verem tökéletesen működhetne, amit pedig nem tudok eltárolni azt nektek adnám, befőzném vagy elvihetnénk a piacra.”

Még egy ideig lelkesen mesélt arról, hogy milyen életformát álmódott meg magának, a természetes anyagokról, a saját lábon állásról és az önálló termelésről.

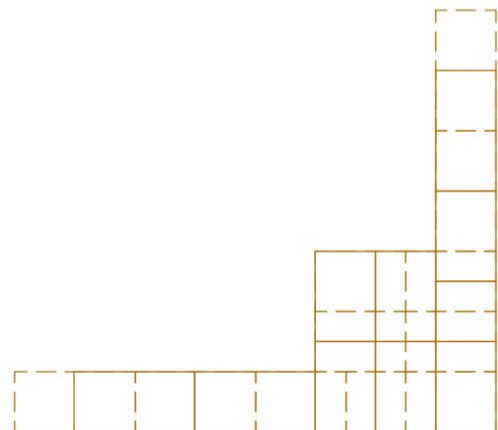
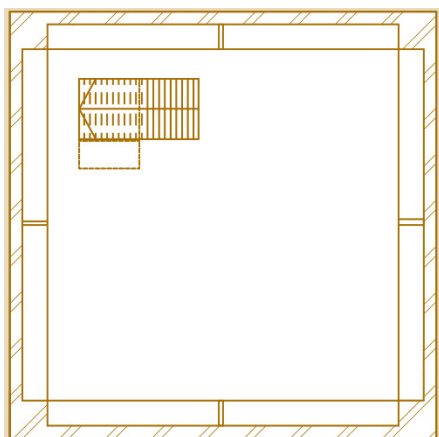
„És mondd” - szólalt meg édesapja. „Milyen ötleteid vannak még fenntarthatósági szempontból?”

Gábor gyorsan megemlítette az esővízgyűjtést, az újrahasznosított, beépített használt faanyagot, majd rátért a ház déli falának bemutatására. „Kicsit utánanézttem annak, hogy a ház déli falát hogyan lehetne optimalizálni. Nyáron meg lehetne nyitni az oldalán a szellőzőket, így egy átszellőztetett homlokzatként működne a fal, ami segítene a belső hőmérsékletet alacsonyabban tartani. Télen ezeket az oldalakat lezárnám, ilyenkor a két réteg közötti levegő nem hűlne le, és mivel a külső felület viszonylag sötét, a nap sugárzása még fel is melegítené ezt a közbezárt levegőt. Így talán valamennyi hőt is termelne a ház belsejébe. Ugyanekkor télen esténként hőszigetelő függönyt használnék naplemente után. Így minimális fűtéssel benntartható lenne a meleg.”

Mesélt még egy kicsit a terek belső használatáról, a bútorokról, majd a családi zsűri visszavonult. Persze az a döntés született, hogy legszívesebben mindhárom gyerekük ötletét megépítenék, mert nagyon kitettek magukért, de végül Gáboréra esett a választásuk.

Az építés

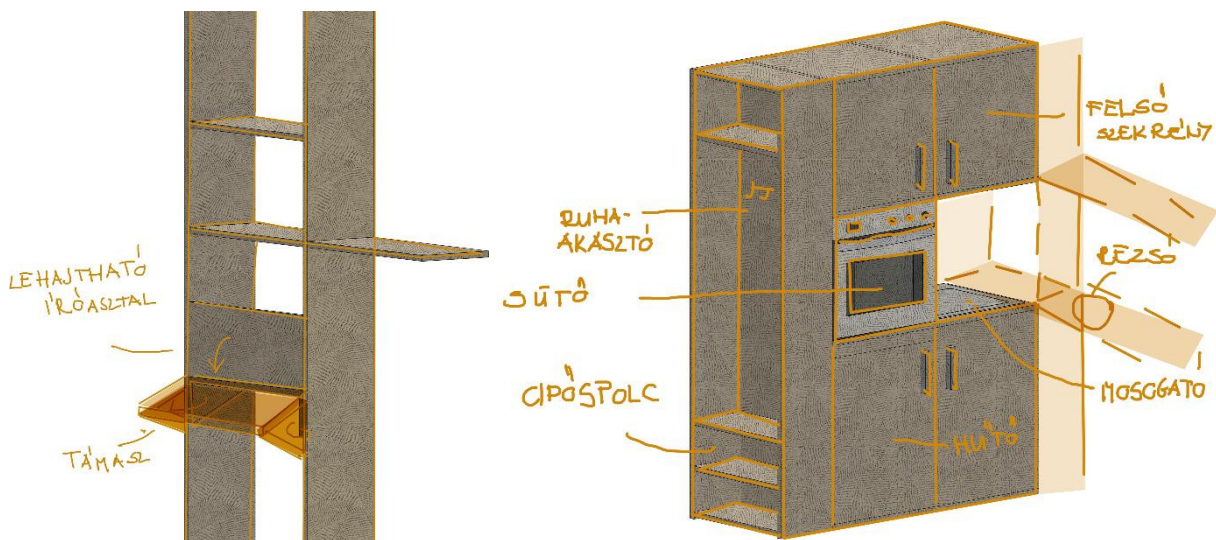
Az építkezés viszonylag könnyen ment, a család kalákában az alapozással együtt kiásta a vermet. A verem falát bontott téglából rakták ki, a sarkokban téglapilléreket alakítottak ki, majd mivel fát használtak elkezdődtek az ácsmunkák. Négy lábon állt a házikó. A ház két oldalára polcfalat építettek, ezzel létrehozva rengeteg tárolót a falban. Egyszerű és praktikus megoldást választottak. „Ezekre a polcokra később növények is kerülnek, sok tárolófelület jön majd ezzel létre, és észre sem vesszük majd, hogy pici lenne a ház. A ház külsejére fa burkolatok közé farost szigetelést raktak. A ház burkolatát újra megmunkált bontott deszkából rakták fel. Nagyon jó hangulatban telt az építkezés, öccséről ki is derült, hogy nagyon tehetséges fafaragásban. A veremből kiásott földből rámpát alakítottak ki a dombocska oldalába, hogy az alsó és felső kert között könnyebb legyen az átjárás, majd a rendezett kertet növényekkel beültették. Mindenki összefogott a jó cél érdekében, a család összes tagjának lett egy kisebb kertrésze, ahol s növényeket tudtak ültetni. –

Belakás

Most itt áll, zöldellő kertjének közepén. Az esővíztartályhoz ment és megnyitotta kerti csapját. Meglocsolta növényeit. Szerette ezt csinálni, és egyetemi projektjei mellé is jól jött az aktív kikapcsolódás. Meg persze a kertészmérnök szakhoz (ahová jár) is hasznosnak találta. Szerette nézni és a gyakorlatban látni a növények viselkedését. Minden alkalommal, amikor a kertjével foglalkozott nyugalom töltötte el és megszűntek a külső világ problémái.

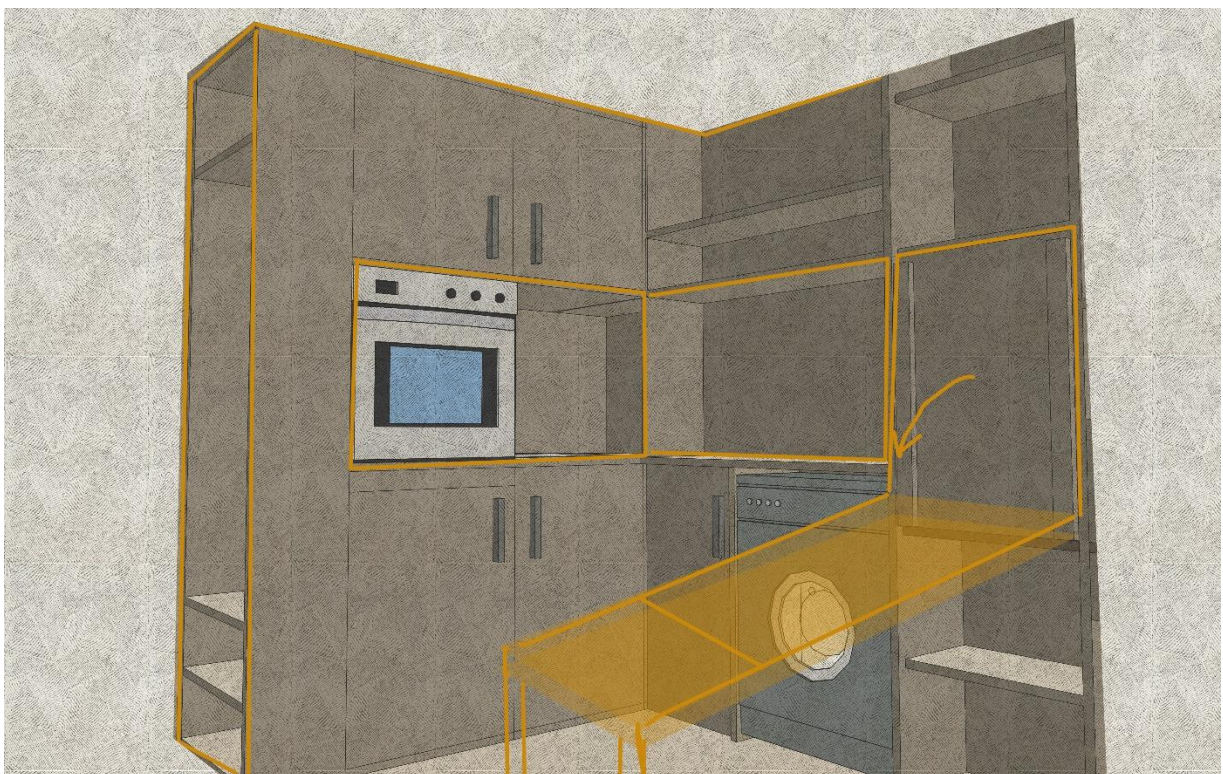
Miután végzett a kertészkedéssel összegyűjtötte az aznapi termést, egy kosárkába rakta és elindult Zöldike felé. A terasz alatt található csapóajtót felnyitotta és létráján lemászott a verembe, hogy elhelyezze zöldségeit.

Bement a házba és az előtérben található mini polcra lerakta csizmáját és a kinti kabátját. Kora őszt volt. Barátnője éppen a konyhában zöldségkrémleveszt főzött, amint belépett az ajtón, megcsapta a leves hívogató illata. Konyhájuk egészen kicsi volt. Pontosan két konyhai egység. Egyik oldalon mosogató, amely mellett a fal beugrásában le lehetett pakolni az elmosott edényeket, ide egy felakasztható kampókat is raktak, a poharak szárítására. A konyha melletti polcrendszeren kapott helyet egy rezsó, amin a zöldségleves épp rotyogva főtt. A konyha másik elemében egy hűtő és egy beépített felső sütő volt elhelyezve. A két elem között megbújtt egy fiók, amelyben a tepsiket tárolták. A konyhát kiegészítette még, egy a polcrendszerből kihajtható asztallap, amit barátnője már elő is készített a vacsorához. Gábor bement a konyhába, a felső beépített szekrény polcairól elővette a táányérokot és megterített. Jóízűen elfogyasztva a vacsorájukat megbeszéltek az egész napi történéseket. Minden este együtt vacsoráztak. Kertészkedés közben megtanultak csapatként együttműködni.. Az asztalnál pedig azt, hogy

mennyire közel lehet engedni a másikat magukhoz. Jó volt ketten élni egy ilyen házban, ahol minden nap volt valami dolguk. Saját életet és szabályokat hozhattak létre.

A vacsora elfogyasztása után egyből elmosogatta az edényeket, mert nem szerette, ha napokig állnak a mosogatóban, letakarította az asztalt, kiszedte a plusz asztallapot. és felhajtotta az asztalt a helyére. Így nagyobb teret kaptak a nappaliban, ahol pár szék és két babzsákfotel kapott helyet. A praktikus székek inkább kis hokedlikre hasonlítottak, amelyeket be lehetett rakni a ház falán lévő polcokra, ha nem használták őket, vagy akár kis asztalkává is összerakhatóak voltak. A polcrendszeren még helyet kapott egyképernyő és két kihajtható íróasztal. A többi polcon a holmijuk és pár növény kapott helyet, amelyeket többnyire Anna gondozott.

Gábor oda is ment az íróasztalhoz, kihajtotta. Levette a polcra laptopját és egyetemi beadandóján kezdett dolgozni. Barátnője közben teát főzött és megnézte kedvenc sorozatának legújabb részét. Péntek volt, Anna ekkor tartotta a pihenőnapját. Sokszor ilyenkor még egy esti sétára is elindult a hegyekbe. Zebegényben a csillagok is látszanak este, nem úgy, mint Pesten. Néha ilyenkor kiült a teraszra és forró teájával a kezében nézte a csillagokat. Egy átlagos péntek estén Gábor is szívesen csatlakozott volna Annához, de mostanában párszor annyira belefeledkezett a ház körüli munkálatokba, hogy az egyetemi beadandóval is szeretett volna kicsit haladni.

Az esti tevékenységek után Gábor zuhanyozni indult. A bejárat melletti polcon mindig tartottak zuhanyzós papucsot. Mivel a zuhanyzó viszonylag kis helyen lett megoldva így zuhanyzás után a padló egy ideig még vizes volt, de ez nem zavarta őket, csak felvették a papucsot és úgy mentek ki a mosdóba. Egyedül a WC előtt volt található egy kifestő, így zuhanyzás közben az nem lett vizes. A zuhanyzó maga volt a fürdőszoba, a kihúzható fejű csappal lehetett a tisztálkodást elintézni. A szoba küszöbvel volt ellátva, belül vízálló elemekkel beépítve, lecsempézve. A fürdő közepén volt egy elfolyó. A zuhanyzáskor használt víznek egy részét még elvezették és a WC öblítésére újra felhasználták.

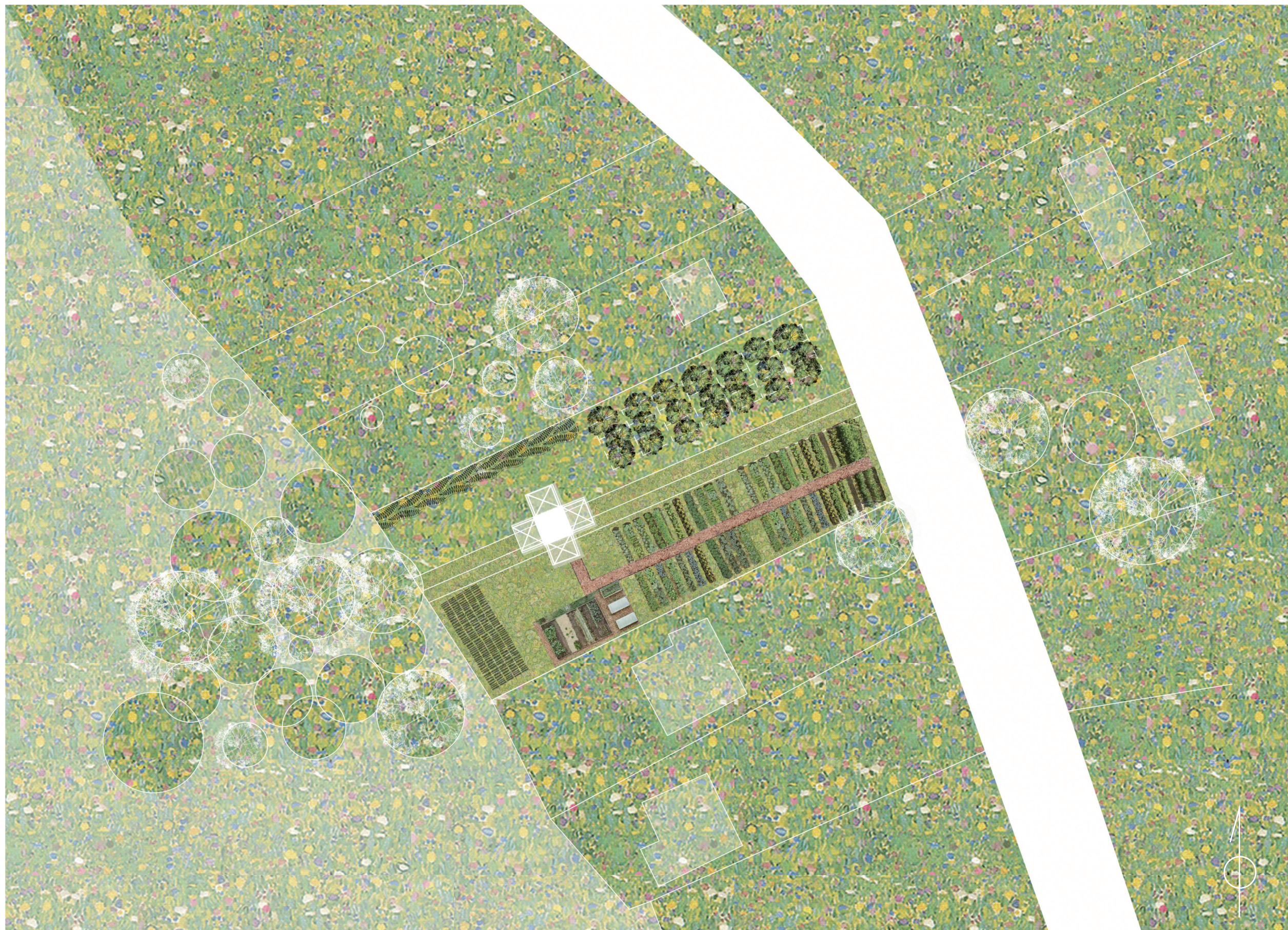
Zuhanyzás után Gábor felment a kis létrán a galériára, ahol Anna már mélyen aludt. Befeküdt mellé az ágyba és örült, hogy megint egy eseménydús napot tudhatott maga mögött. Gondolkozott este, egy álma vált valóra. Gyerekkorában mindig szeretett fára mászni, és néha, amikor a Budapesti rokonokhoz mentek látogatóba látott galériás szobákat. Ilyenkor egész ottlétekor a galéria tetejére mászott le-fel, és alig lehetett onnan leszedni, annyira szerette. Most meg van egy saját kis galériája, ami izgalmas, picit újra gyereknek érezte magát. Egy kisgyerek a saját csodavárában. Imádta ezt az érzést. Átölelte Annát és ő is álomba szenderült.

Reggel friss kávé illatára ébredt, Anna már felvitte kis tálcán a felső teraszra, ahol két kis székecske várakozott rájuk. Néha hosszú volt az út a konyhából a teraszra, de reggeli friss levegő kávéillattal való keveredésének érzete miatt megérte.

Amikor visszamásztak Gábor észrevette a polcon fekvő hatalmas ruhakupacot. „A hétvégén mosni kéne majd.” - gondolta magában. Kis szélességű mosógépük, ami pont befért a konyhai polcrendszerbe.

Délután átjött a család. A ház alatt található teraszon meg is vendégelték őket. Koraősszel, a szabadban, még a terasz nem volt bezárva, így viszonylag nagy helyen tudtak megebédelni. Mielőtt a szülők elmentek volna, Gábor még leugrott a verembe zöldségért.

A család látogatása után Gábor feltöltődve ment be a házba, hogy meglocsolja a virágait, majd bepótolja az esti sétát Annával. Boldognak érezte magát új otthonában. Úgy érezte, hogy hasznos dologgal tölti az idejét, örült, hogy családjának is tud adni a kertjében termelt finomságokból. Számára Zöldikéje a saját szárnypróbálgatásainak kezdetét jelentette. Egy új, járatlan utat, ami tele van érdekes felfedezésekkel, és talán a világ érdekében is tud egy kis lépést tenni tudatosabb hozzáállásával.

1

ADDIG IS

TDK 2022

ZÖLDIKE

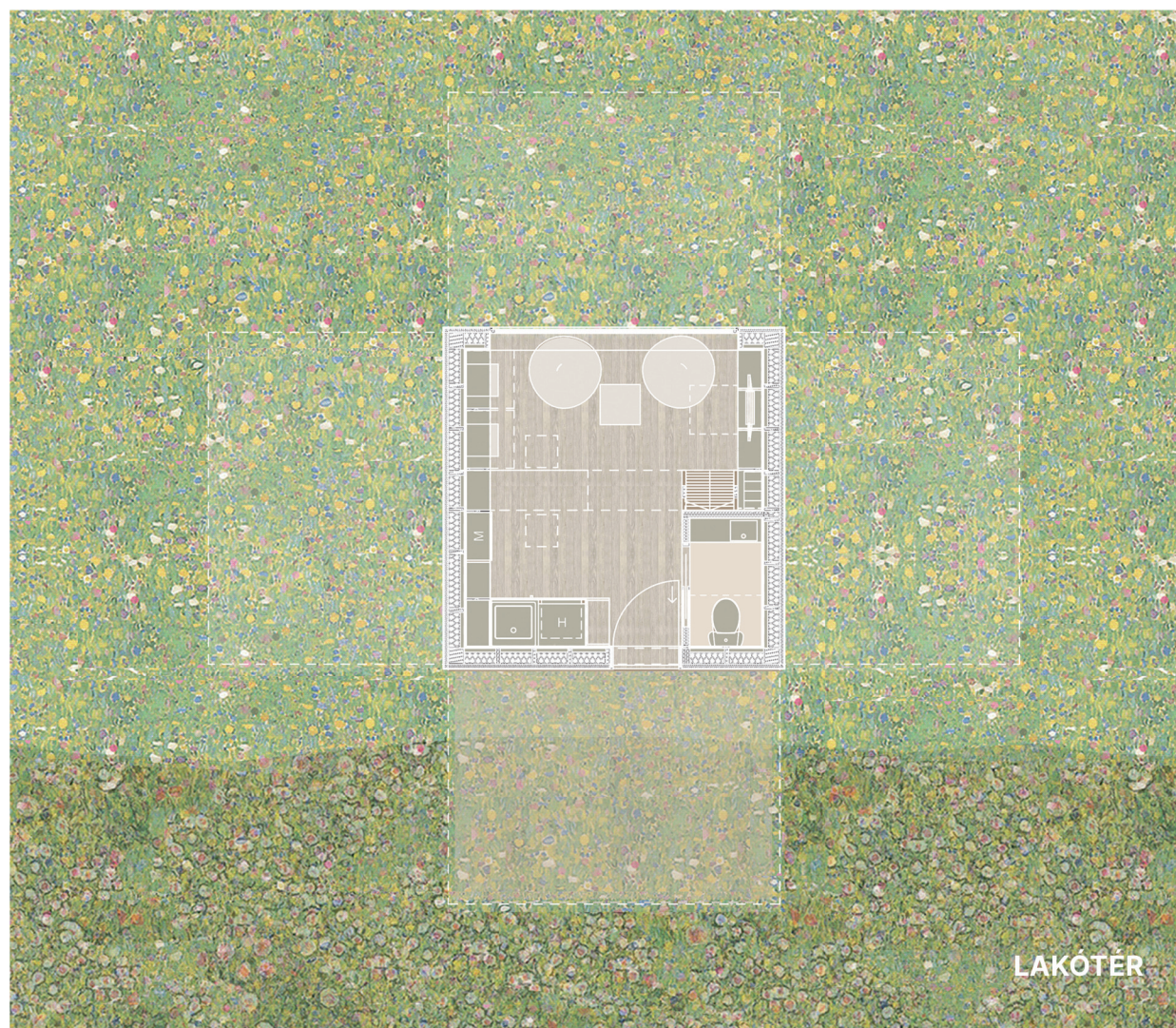
HELYSZÍNRAJZ
M=1:200

SZERZŐ
BUZÁS CSENGE
SZÓKE ENIKÓ

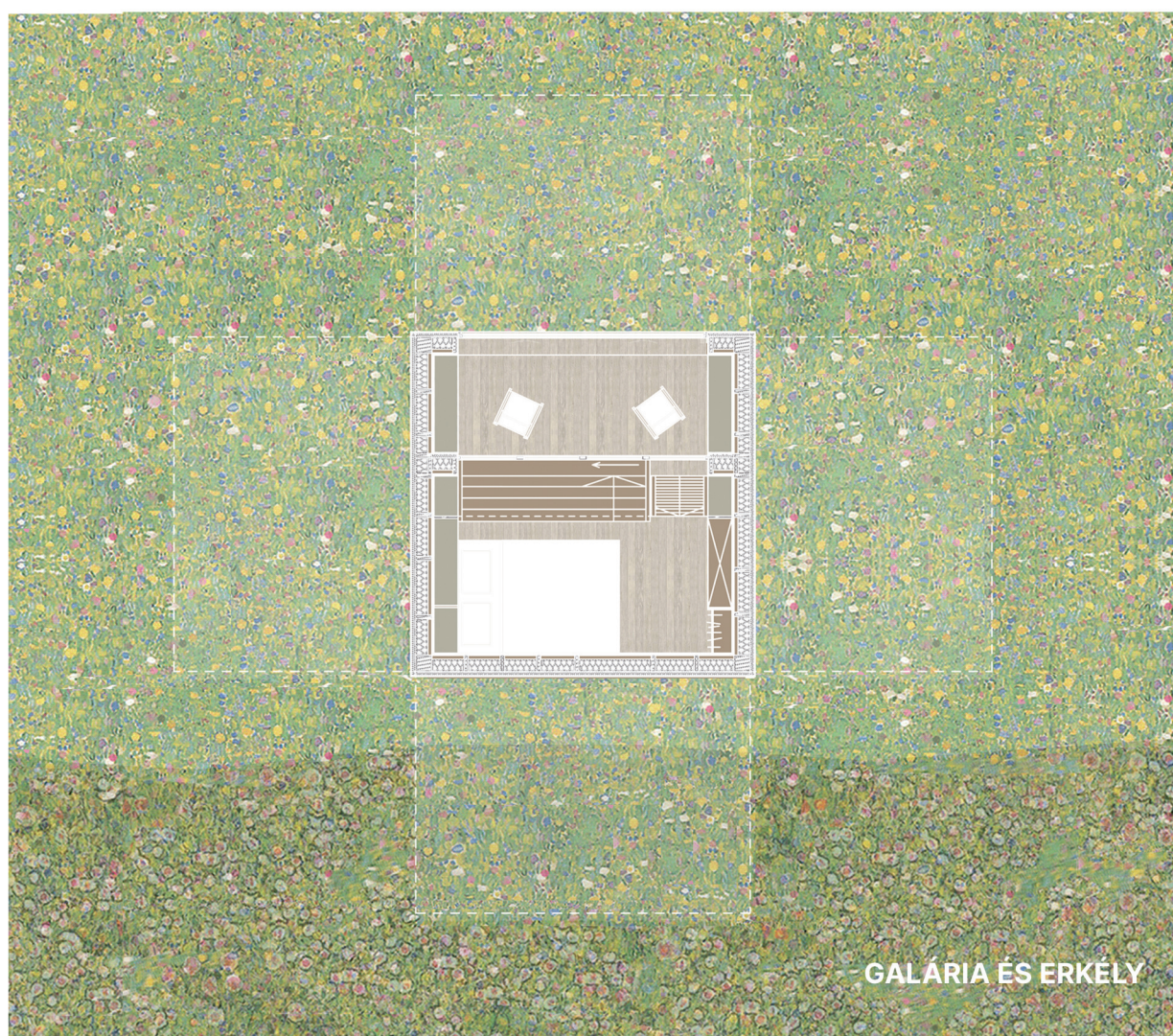
KONZULENS
DANKÓ ZSÓFIA DLA

BME LAKÓÉPÜLETTERVEZÉSI
TANSZÉK, 2022

2

LAKÓTER

GALÁRIA ÉS ERKÉLY

ADDIG IS TDK 2022

ZÖLDIKE

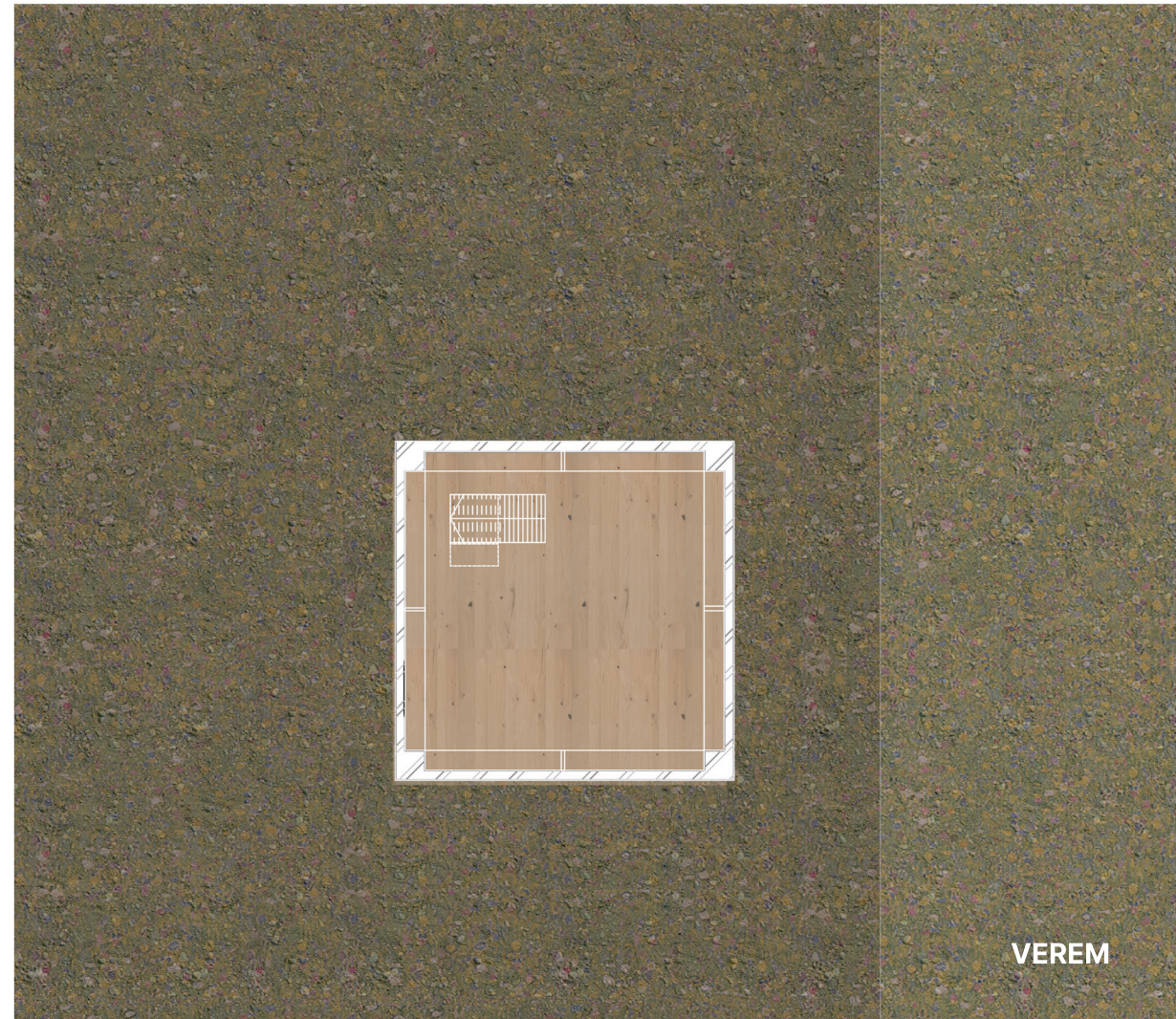
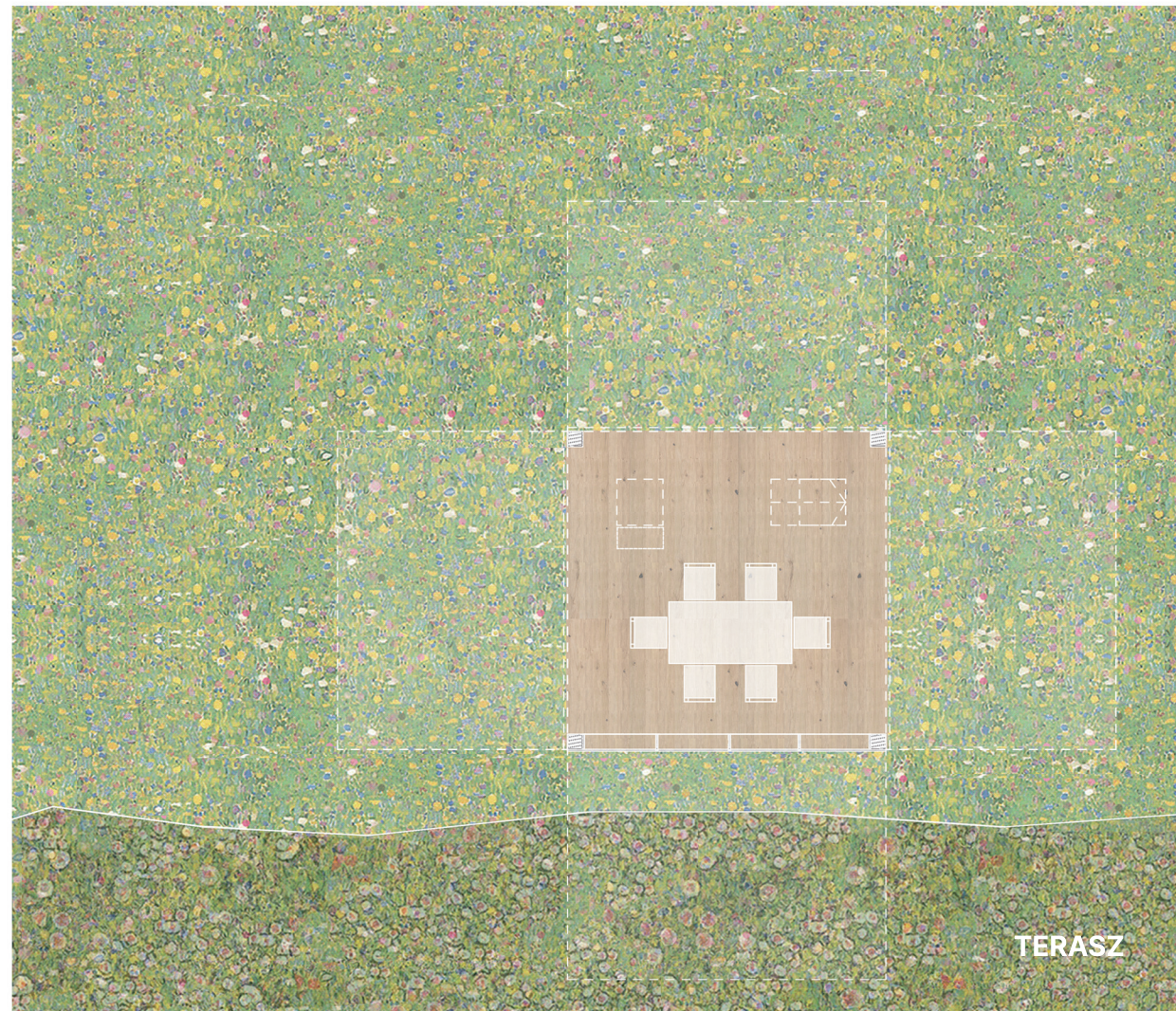
ALAPRAJZ
M=1:100

SZERZŐ
BUZÁS CSENGE
SZÓKE ENIKÓ

KONZULENS
DANKÓ ZSÓFIA DLA

BME LAKÓÉPÜLETTERVEZÉSI
TANSZÉK, 2022

3

ADDIG IS TDK 2022

ZÖLDIKE

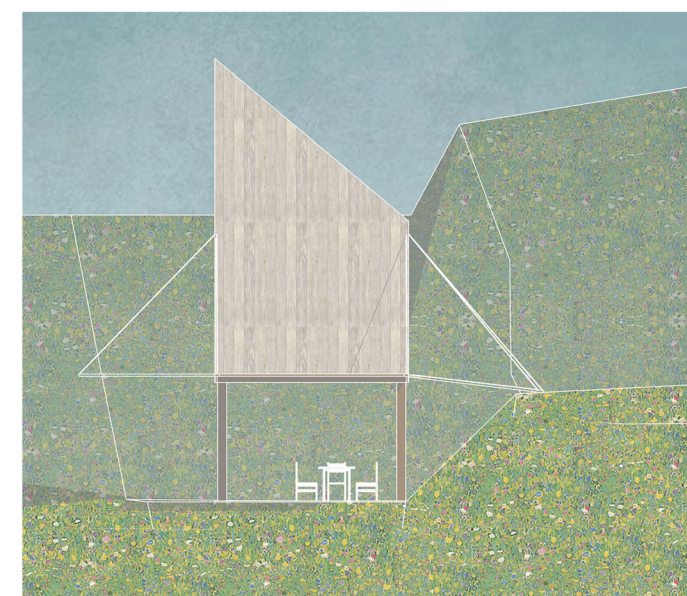
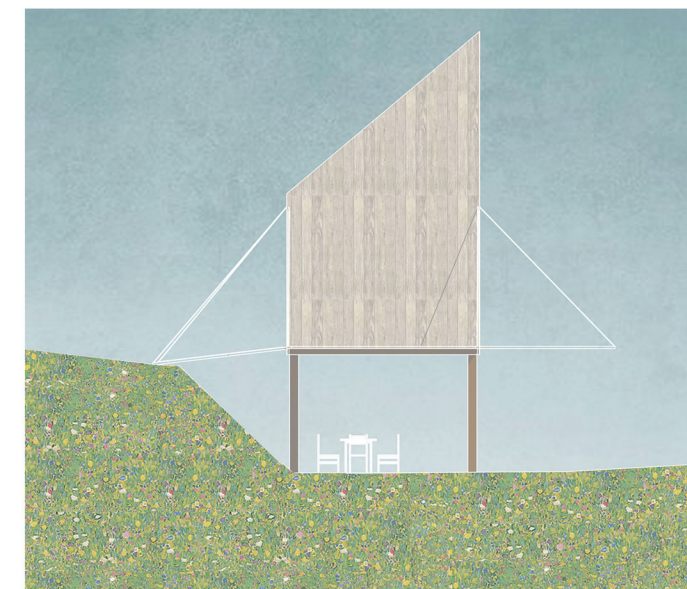
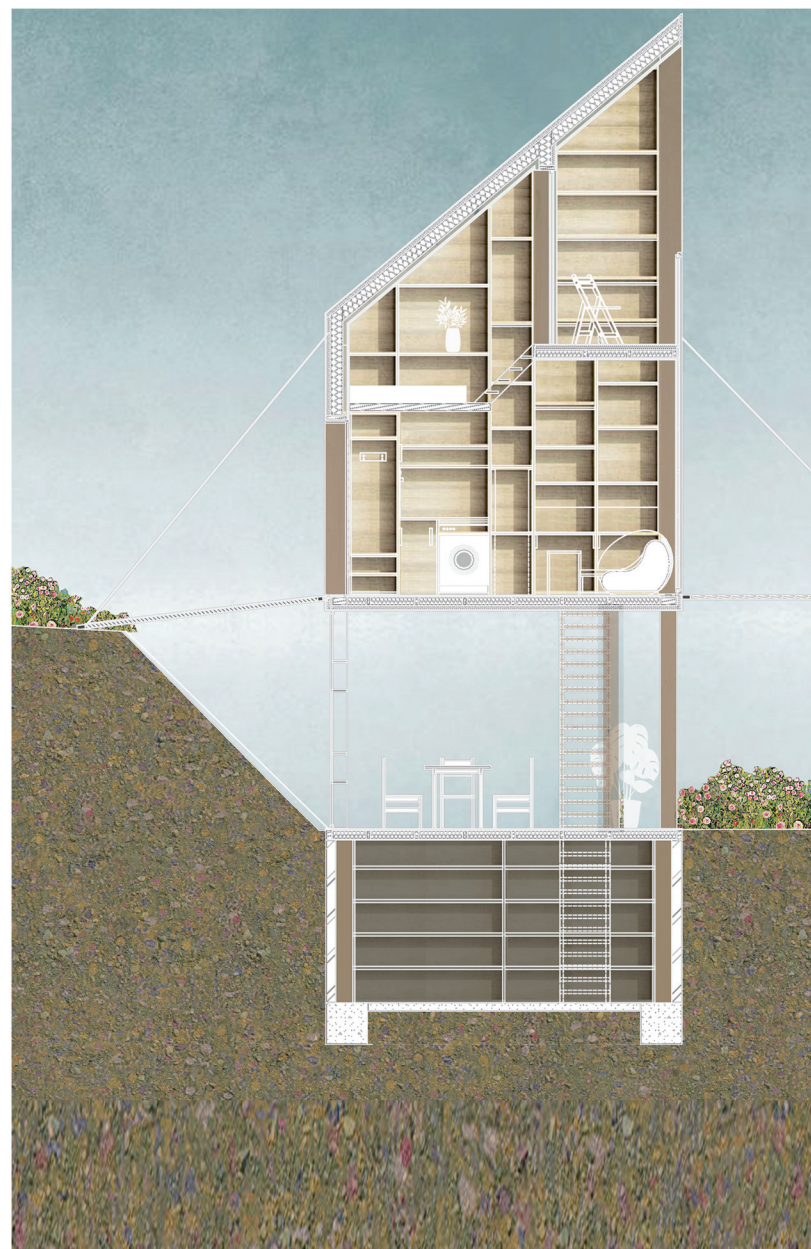
ALAPRAJZ
M=1:100

SZERZŐ
BUZÁS CSENGE
SZÓKE ENIKÓ

KONZULENS
DANKÓ ZSÓFIA DLA

BME LAKÓÉPÜLETTERVEZÉSI
TANSZÉK, 2022

4

ADDIG IS
TDK 2022

ZÖLDIKE

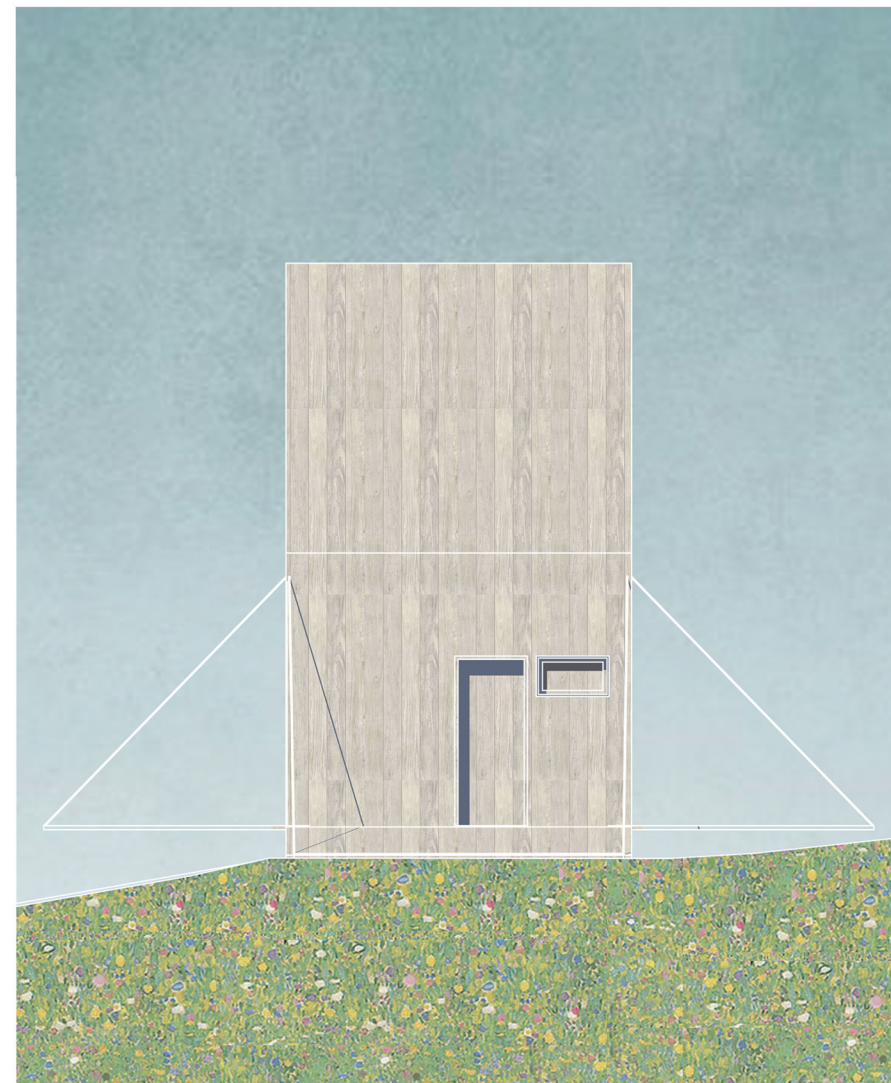
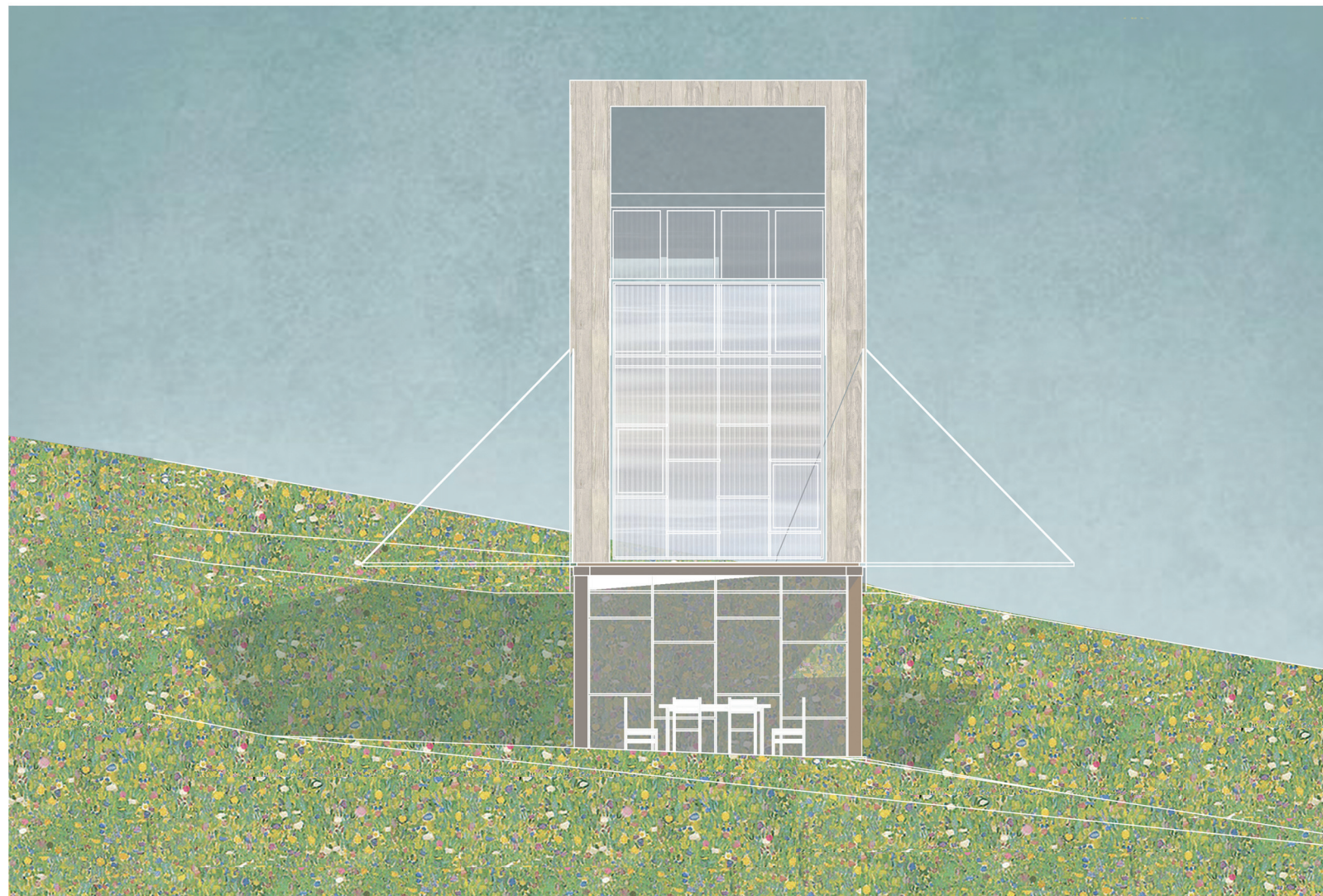
METSZET M=1:100
ÉS HOMLOKZATOK

SZERZŐ
BUZÁS CSENGE
SZÓKE ENIKŐ

KONZULENS
DANKÓ ZSÓFIA DLA

BME LAKÓÉPÜLETTERVEZÉSI
TANSZÉK, 2022

5

ADDIG IS TDK 2022

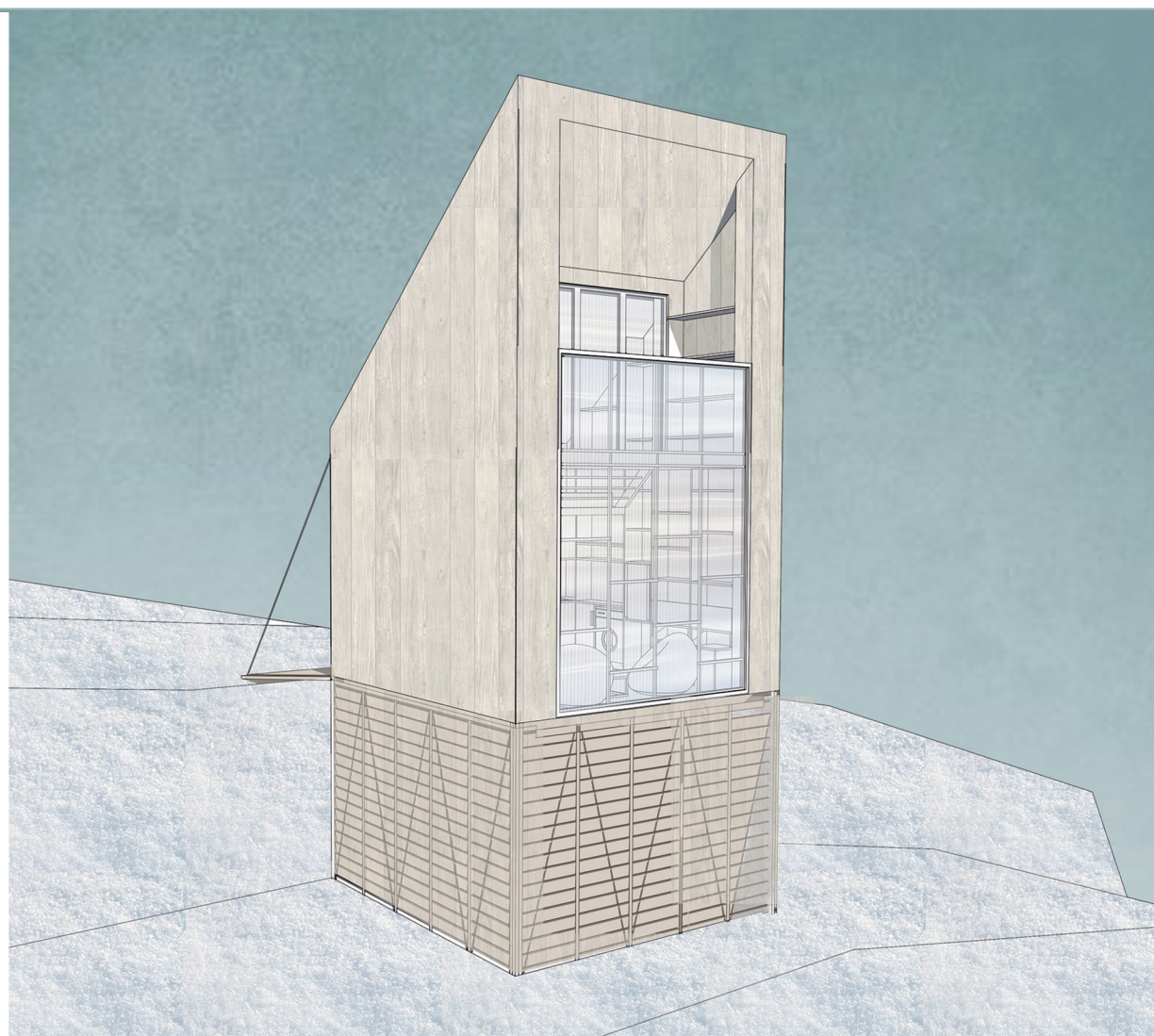
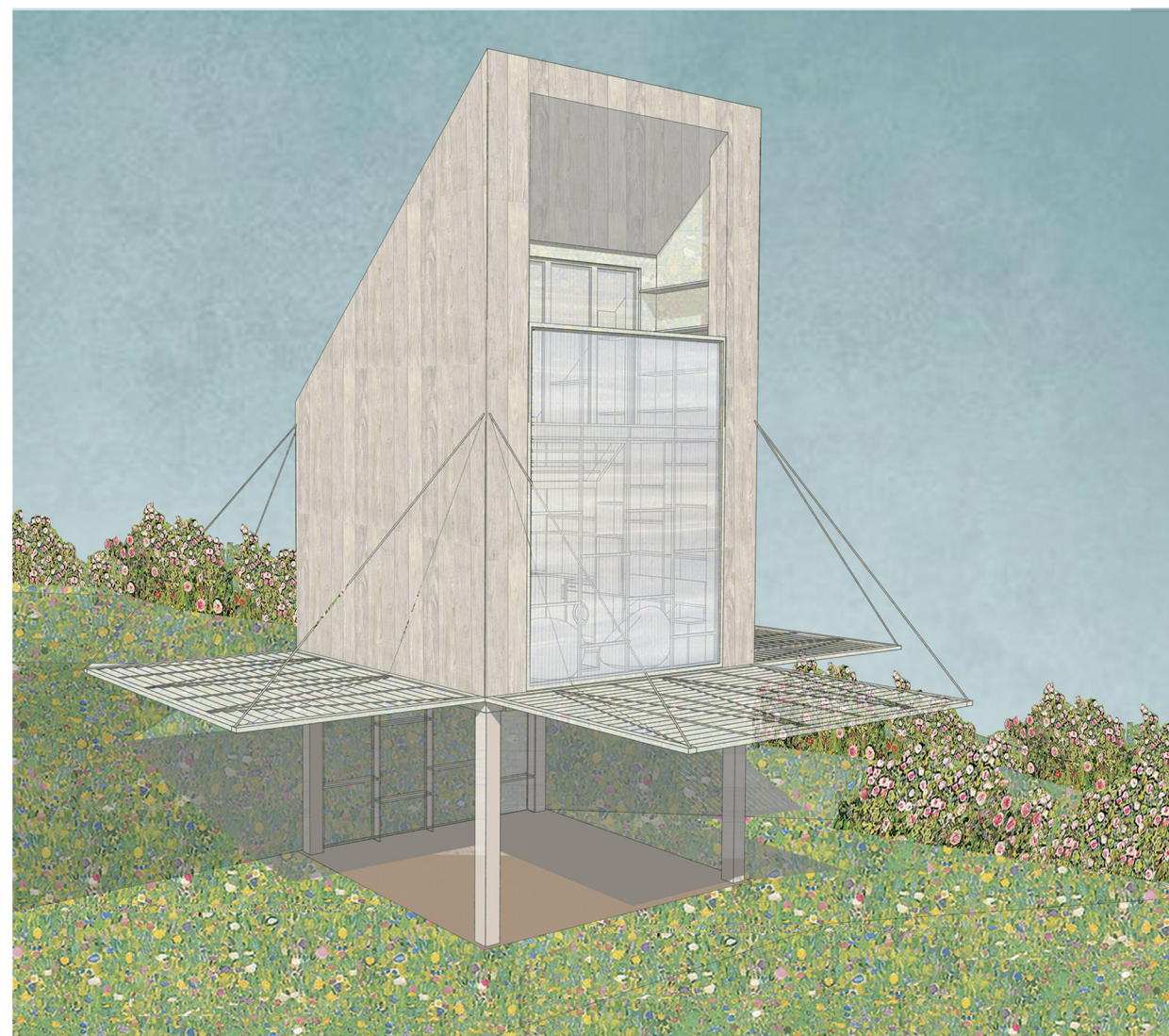
ZÖLDIKE

HOMLOKZATOK

SZERZŐ
BUZÁS CSENGE
SZŐKE ENIKŐ

KONZULENS
DANKÓ ZSÓFIA DLA

BME LAKÓÉPÜLETTERVEZÉSI
TANSZÉK, 2022

ADDIG IS
TDK 2022

ZÖLDIKE

ÉVSZAKOK

SZERZŐ
BUZÁS CSENGE
SZÓKE ENIKŐ

KONZULENS
DANKÓ ZSÓFIA DLA

BME LAKÓÉPÜLETTERVEZÉSI
TANSZÉK, 2022

7

ADDIG IS

TDK 2022

ZÖLDIKE

KONYHABÚTOR

SZERZŐ
BUZÁS CSENGE
SZŐKE ENIKŐ

KONZULENS
DANKÓ ZSÓFIA DLA

BME LAKÓÉPÜLETTERVEZÉSI
TANSZÉK, 2022